

A black and white portrait of an elderly man with a serious expression, wearing a suit and tie. The background is a textured, mottled grey.

RAÓ I FORÇA
VÍCTOR TORRES

PRESENTACIÓ

Víctor Torres i Perenya és una persona que, en certa manera, ja venia predestinada per a ser un polític de cap a peus. Tant per la banda paterna, Humbert Torres, com per la materna, Alfred Perenya, es pot dir que estava revestit, per la via familiar, de la millor tradició del catalanisme republicà i d'esquerres. Va créixer, doncs, en un entorn on la passió per la política era l'element més destacat en el paisatge de la seva quotidianitat. Va beure en bones fonts i això sempre es nota.

Home de país, Víctor Torres va fer-se càrrec de la secretaria general de la presidència de la Generalitat, en el mandat del president Irla, a l'exili francès. Allà va poder demostrar la seva capacitat per a la gestió, la negociació i la discreció, aspectes essencials per a qualsevol que es dediqui a la cosa pública. Ja amb les institucions recuperades, va ser diputat i portaveu del Grup Parlamentari d'ERC a la cambra catalana i representà Catalunya al Senat espanyol.

Home de partit, Torres representa un perfil de militant d'aquell que ja no se'n troben. La seva dilatada militància, en les sigles fundades per Macià i Companys, és la manifestació millor de les seves conviccions. La seva fidelitat ha estat sempre al partit i al seu projecte polític, que és allò que perdura, per sobre de lleialtats personals als dirigents de torn, que és allò que fugisser. En els dies gloriosos i en les hores adverses, ell ha estat sempre un home d'ERC.

L'homenatge de la seva gent, a través de la Fundació Josep Irla, ve a culminar la llarguíssima llista de reconeixements que, començant per la seva Lleida natal, li han estat fets arreu del país. Que per molt de temps puguem continuar fruit de la seva paraula, el seu exemple i la seva fidelitat.

Josep-Lluís Carod-Rovira
President

1915-1936

DUES IL-LUSTRES NISSAGUES LLEIDATANES

Víctor Torres i Perenya va nèixer el 19 de gener de 1915 a Lleida, fill d'Humbert Torres i de Maria Perenya, membres de dues il·lustres nissagues lleidatanes que han produït destacades personalitats en el camp de les lletres, la medicina, la pedagogia i la política.

El matrimoni Torres-Perenya va tenir tres fills: Màrius, que amb els anys esdevindria metge i un dels millors poetes catalans del segle xx; Víctor i Núria.

Víctor Torres començà a militar de ben jove a Joventut Republicana de Lleida, la històrica entitat catalanista de les terres de ponent que fundada el 1915 i dirigida pel seu pare Humbert Torres i el seu oncle Alfred Perenya, s'adherí a ERC el 1931.

Completats els estudis primaris i secundaris a Lleida, Víctor Torres es decidí pels estudis jurídics que inicià el 1931 a la Universitat de Barcelona —on s'afilià a la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya— i culminà el 1935 amb l'obtenció de la llicenciatura de Dret.

LLEIDA CIRCA 1919

Víctor Torres amb el seu germà gran, el metge i poeta Màrius Torres.

1936-1939

LA COLUMNA MACIÀ-COMPANYS

El cop d'estat contra la República del 18 de juliol de 1936 portà a la mobilització a les organitzacions antifeixistes que durant els primers mesos del conflicte constituïren les seves pròpies forces militars.

ERC impulsà la Columna Macià-Companys integrada per més de 2.500 milicians voluntaris —entre els quals Víctor Torres— que sortiren de Barcelona cap al front d'Aragó el setembre de 1936.

Amb la reorganització de totes les unitats combatents, la primavera del 1937, la Columna Macià-Companys es convertí en la Divisió 30 del XII Cos d'Exèrcit. Víctor Torres esdevingué comissari polític, primer a la 131 Brigada i després a la 146 Brigada, fins al final de la guerra.

«[Víctor Torres] acabà dient que si algú afirma que l'Esquerra ha estat un partit que no ha donat sang, que no ha fet cap sacrifici per la lluita, se'l qualifiqui de miserable. Molino, Pasqual, Pangranillo, els milers de companys nostres que caigueren per sempre en les terres estepàries d'Aragó, els que actualment, en tots els fronts donen el més alt exemple de coratjós entusiasme, en són un exemple. I aquells homes que constituïrem la inoblidable columna Macià-Companys [...] hem lluitat, lluitem i lluitarem per la nostra bandera i pels nostres Presidents. Les nostres baionetes no pararan d'avançar — acabà dient— fins el triomf definitiu de la República, damunt la facció.»

Intervenció de Víctor Torres al III Ple d'ERC reunit a Barcelona el 27 de febrer de 1938, recollida a La Humanitat, l'1 de març.

ALCANYÍS SETEMBRE 1936

Dempeus: Josep Català i Víctor Torres. Ajeguts: Manuel Sanfeliu i un milicià no identificat.

1936-1939

Estança

Cada un dels moments que passen d'esquitlletes
pot ser el de la teva mort

La guerra és lluny; i les notícies són tan lentes,
tan muda la veu de la sort...

Les meves llàgrimes calentes,
són encara per tu, o ja pel teu record?

25 de novembre de 1936

Màrius

La Ciutat Ilunyana

Ara que el braç potent de les fúries aterra
la ciutat d'ideals que volíem bastir,
entre runes de somnis colgats, més prop de terra,
Pàtria, guarda'ns: —la terra no sabrà mai mentir.

Entre tants crits estranys, que la teva veu pura
ens parli. Ja no ens queda quasi cap més consol
que creure i esperar la nova arquitectura
amb que braços més lliures puguin ratllar el teu sòl.

Qui pogués oblidar la ciutat que s'enfonsa!
Més Ilunyana, més lliure, una altra n'hi ha, potser,
que ens envia, per sobre d'aquest temps presoner,

batecs d'aire i de fe. La d'una veu de bronze
que de torres altíssimes s'allarga pels camins,
i eleva el cor, i escalfa els peus dels pelegrins.

setembre de 1939

Torres

1939-1948

COMENÇAR DE NOU

El 9 de febrer de 1939 Víctor Torres creua la frontera franco-espanyola i era internat al camp de concentració de Sant Cebrià on hi va romandre divuit dies fins que la seva família el va poder treure.

Després d'un breu peregrinatge per Osseja i Lió, finalment la família Torres s'instal·là a Montpeller a redós de La Résidence des Intellectuels Catalans.

Al llarg dels primers anys de l'exili Víctor Torres, com tants d'altres compatriotes, va haver de treballar en feines ben allunyades de la seva qualificació professional (veremador, transportista, pintor...) tot mirant de trampejar la difícil situació dels exiliats catalans en una França ocupada pels nazis.

El gener de 1941, a Montpeller, va conèixer Raymonde Sallé, que ha estat la seva esposa des de fa ja més de cinquanta anys i amb la qual ha tingut tres fills: Manuel, Marc i Helena.

«Si hagués de tornar a començar m'agradaria ser pagès a l'Urgell i viure de la terra, trobar una esposa com la meua i tenir uns fills com els que tinc»

*Víctor Torres; A favor de la llibertat.
Cinquanta anys d'articles i discursos*

MONTPELLER TARDOR 1943

Raymonde Sallé i Víctor Torres als jardins del Peyrou

1948-1978

VOLUNTARIS CATALANS
COMBATENTS, MUTILATS

LA GENERALITAT A L'EXILI

Acabada la 2a Guerra Mundial la situació dels exiliats catalans es normalitzà a França i permeté que la Generalitat de Catalunya —dirigida per Josep Irla des de l'afusellament de Lluís Companys— actués públicament.

El president Irla organitzà l'activitat de la Generalitat no pas a través d'un govern, sinó de la creació de la Secretaria General de la Presidència, càrrec per al qual nomenà a Víctor Torres que va prendre possessió del mateix el gener de 1948.

Des d'aquell moment, i fins el 1954, Víctor Torres va esdevenir l'ànima d'una Generalitat de Catalunya que amb escassos recursos econòmics organitzà una sèrie de serveis (Informació, Ajut, Cultura, Social...) per

tal d'ajudar materialment els catalans de la diàspora, mantenir espiritualment el calliu d'una nació perseguida al seu propi territori i aixoplugar els moviments polítics dels exiliats.

Amb la dimissió de Josep Irla i l'elecció de Josep Tarradellas com a nou president de la Generalitat Víctor Torres acabà aquesta etapa de la seva vida. Després d'un parell d'anys treballant al nord de França, el 1956 tornà a Montpeller amb la família, per incorporar-se a una agència d'assegurances en la qual treballà fins el 1978, quan amb la seva dona i la filla petita s'instal·là definitivament a Lleida.

PARÍS 31 JULIOL 1948

Josep Tarradellas, Joan Tauler, Carme Ballester i Víctor Torres
en un sopar d'homenatge a Joan Tauler

1978-1980

THE CHINESE
THEATRE

LA RECONSTRUCCIÓ D'ERC

Mort Franco els partits polítics que havien sobreviscut en la clandestinitat i l'exili van reprendre públicament la seva activitat. ERC, encara no legalitzada, convocà el seu primer Congrés a l'interior el juliol de 1976.

Víctor Torres s'incorporà des del primer moment al procés de reorganització d'ERC que s'articulà al voltant d'Heribert Barrera i durant dos anys compatibilitzà el treball entre setmana a Montpeller amb la política els caps de setmana a Barcelona o Lleida, en tant que membre de la direcció política del partit i un dels seus líders més visibles i carismàtics.

Gràcies a la seva empenta, ERC aconseguí a l'inici de la Transició una bona base d'implantació territorial a les terres de ponent

on el record prestigiós del partit i de les nissagues Torres i Perenya encara formaven part de la memòria col·lectiva.

SORT 24 JULIOL 1978

Víctor Torres pren la paraula en l'acte d'inauguració de la seu local d'ERC

1980-1988

UNA VOCACIÓ SATISFETA

El 1980 Víctor Torres veu culminat un somni: esdevenir diputat al recuperat Parlament de Catalunya recollint el testimoni del seu pare Humbert Torres. El 1984 és reelegit diputat, i a més es nomenat senador en representació del Parlament de Catalunya fins al 1988.

Durant aquestes dues legislatures del Parlament de Catalunya Víctor Torres exerceix com a portaveu del grup parlamentari d'ERC.

Després d'aquesta breu però intensa etapa com a càrrec institucional electe, Víctor Torres es retira de la primera línia de la política tot desenvolupant des d'aquell moment i en diversos períodes alguns càrrecs de caire honorífic a l'interior d'ERC.

«No refusem a ningú el dret a autogovernar-se i és per això que vàrem votar a favor de l'autodeterminació en ocasió dels debats constitucionals. Però tampoc volem que se'ns negui el dret a la diferència».

*Víctor Torres a La Mañana,
4 de març de 1983.*

EL TARRÓS 11 SETEMBRE 1980

Josep Tarradellas i Víctor Torres en l'inauguració de l'escultura a Lluís Companys

JOSEP IRLA

President de la Generalitat de Catalunya a l'èxit

1988-2001

JORNADES D'ESTUDI *Sant Jordi de Catalonha*
22, 24 i 25 d'octubre de 1998

Generalitat de Catalunya

REFERENT PER A L'ESQUERRA NACIONAL

Víctor Torres ha esdevingut per mèrits propis un referent ineludible per a les noves generacions de catalans nacionalment conscients i socialment d'esquerres.

La seva trajectòria de lleialtat al país i a la seva gent, posada a prova en els moments més difícils i durs de la nostra aventura col·lectiva, l'avalen com a integrant d'una tipologia de personatges cada cop més poc freqüent.

Durant els darrers anys han estat nombrosos els reconeixements per part d'entitats i institucions cap a la seva persona: Creu de Sant Jordi de la Generalitat, Premi al Compromís Rafael Campalans, Medalla d'Or de la ciutat de Lleida...

«En el debat al Parlament sobre l'orientació política del Consell Executiu de la Generalitat celebrat el 7 d'octubre de 1987 jo declarava en nom del grup parlamentari d'ERC "Ja no es tracta, Honorable President, de demanar als responsables de l'Administració central que aprenguin a fer una lectura correcta de l'Estatut. Del que es tracta ara, no és d'aprendre a llegir, sinó de canviar de llibre". Nou anys després amb més convicció encara continuo pensant el mateix però amb un petit afegit: ja hauríem de començar a pensar seriosament en la necessitat de suprimir el llibre».

Víctor Torres a Debat Nacionalista (tardor 1996).

SANT FELIU DE GUÍXOLS 24 OCTUBRE 1998

Víctor Torres pronunciant una conferència sobre Josep Irla

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

HOMENATGE NACIONAL A
VÍCTOR TORRES

CORNELLÀ DE LLOBREGAT
28 ABRIL 2001